

سرگذشت یک جامعه‌شناس

نگارنده

دکتر عبدالعلی لهرسائی زاده

استاد جامعه‌شناسی دانشگاه شیراز

بهمن برنا

۱۳۹۴

انتشارات بهمن برنا

سرشناسه	: لهستانی زاده، عبدالعلی، ۱۳۳۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: سرگذشت یک جامعه‌شناس / عبدالعلی لهستانی زاده
مشخصات نشر	: تهران : انتشارات بهمن برنا، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۵۰۴ ص. مصور (بخشی رنگی)، جدول نمودار
شابک	: ۳۹۰۰۰ ریال ۱-67-8023-964-978
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
یادداشت	: نمایه
موضوع	: لهستانی زاده، عبدالعلی، ۱۳۳۰ -
موضوع	: جامعه‌شناسان -- ایران -- سرگذشتنامه
موضوع	: جامعه‌شناسان -- ایران -- خاطرات
رده بندی کنگره	: HM۴۷۹ ۱۳۹۳ ۱۳/ل
رده بندی دیویی	: ۰۹۲/۳۰۱
شماره کتابخانه ملی	: ۳۵۹۴۷۲۳

بهمن برنا

سرگذشت یک جامعه‌شناس

دکتر عبدالعلی لهستانی زاده

چاپ اول / ۱۳۹۴ / ۱۰۰۰ نسخه / لیتوگرافی: دریا، چاپ و صحافی: بهمن

کتاب‌آرایی: نشر نگره ۲۱۳۸-۰۹۱۷۱۰۰

شابک: ۶۷-۶۷-۸۰۲۳-۹۶۴-۹۷۸ / قیمت: ۳۹۰۰۰ تومان.

تلفن انتشارات: ۸۸۰۰۸۹۲۶ - ۸۸۰۰۸۹۴۱

www.bahmanborna.ir

bahmanborna@yahoo.com

پیش گفتار

سال‌ها پیش در اندیشه‌ی تدوین سرگذشت خود بودم و یادداشت‌هایی پراکنده از وقایع مختلف زندگی‌ام را سالانه در تقویم‌های جیبی ثبت می‌کردم تا این که از ابتدای سال ۱۳۸۱ تصمیم گرفتم به‌طور نظام‌مند آن را به رشته‌ی تحریر در آورم. یادداشت‌ها از سال‌های پس از دیپلم دبیرستان شروع شده بود و تقریباً همه‌ی وقایع مهم زندگی من پس از دیپلم دبیرستان در آن‌ها ثبت شده بود. نگرانی من بیش‌تر از بابت خاطرات سال‌های پیش از دیپلم بود که باید هر چه زودتر به ثبت آن‌ها می‌پرداختم.

اصولاً سرگذشت آدمی را نمی‌توان از سیر تفکرات او جدا کرد و سرگذشت فکری هر کس بخش جدایی‌ناپذیری از سرگذشت اوست. من نیز تصمیم گرفتم در حین نوشتن سرگذشت خود، به رئوس باورها و تفکراتم اشاره‌ای داشته باشم تا خواننده متوجه شود که در طول ایام عمر، تحت چه شرایطی چه تفکراتی داشته‌ام. سعی کرده‌ام نشان دهم که چگونه افراد، دیدگاه‌ها و شرایط اجتماعی گوناگون در شکل‌گیری اندیشه‌های من اثر داشته‌اند و چگونه این اندیشه‌ها جزیی از سرنوشت من شده‌اند.

در این نوشته نگاهی واقع‌گرایانه و عینی به اتفاقات زندگی خود داشته‌ام و سعی کرده‌ام از گزافه‌گویی و کتمان واقعیت‌ها بپرهیزم. تلاش کرده‌ام که در نقد دیگران جانب احترام و ادب را نگه دارم و امیدوارم که کسی را آزرده نکرده باشم. البته دیگران هم باید ظرفیت تحمل نقد محترمانه را داشته باشند.

نمی‌دانم این نوشته به چاپ‌های بعدی می‌رسد یا نه. با این حال از همه‌ی خوانندگان محترم به‌خصوص خویشاوندان، دوستان، هم‌کاران، شاگردان و اساتیدی که با این حقیر آشنایی دارند، تمنا دارم که نظرات انتقادی، اصلاحی و تکمیلی خود را در رابطه با این کتاب به آدرس الکترونیک بنده (lahsaei@rose.shirazu.ac.ir و lahsaei@yahoo.com) ارسال دارند تا در چاپ‌های بعدی اعمال شود.

دکتر عبدالعلی لاهسائی‌زاده

استاد بخش جامعه‌شناسی

دانشکده‌ی علوم اجتماعی

دانشگاه شیراز

فهرست مطالب

۱۵	فصل اول / مقدمه
۱۷	فصل دوم / زمینه‌ی خانوادگی
۱۷	۲-۱. تولد
۱۷	۲-۲. شجره
۱۹	۲-۳. طایفه‌های خانواده
۲۰	۲-۴. تعلقات مکانی خانواده
۲۰	۲-۵. ابعاد و پیوندهای خانوادگی
۲۳	فصل سوم / دوران کودکی و نوجوانی
۲۳	۳-۱. آغاز کودکی
۲۳	۳-۲. آغاز مدرسه و دوران دبستان
۲۵	۳-۳. شور و حال نوجوانی
۲۹	فصل چهارم / دوران دبیرستان
۲۹	۴-۱. آغاز دبیرستان
۳۱	۴-۲. سیکل دوم دبیرستان
۳۳	۴-۳. کنکورها
۳۵	فصل پنجم / دوره‌ی لیسانس در تهران
۳۵	۵-۱. سال اول دانشگاه
۳۸	۵-۲. سال دوم دانشگاه

- ۳۹ ۳-۵. سال سوم دانشگاه
۴۱ ۴-۵. سال چهارم دانشگاه

فصل ششم / خدمت نظام وظیفه

- ۴۳ ۱-۶. دوره‌ی آموزشی عمومی
۴۵ ۲-۶. آموزش تخصصی زرهی
۴۵ ۳-۶. سربازی در شیراز
۴۶ ۴-۶. مقدمات ادامه‌ی تحصیل در آمریکا
۴۶ ۵-۶. داستان عاشق شدن
۴۷ ۶-۶. پایان سربازی و رفتن به آمریکا

فصل هفتم / ادامه‌ی تحصیل در آمریکا

- ۴۹ ۱-۷. ورود به آمریکا و کلاس زبان
۵۰ ۲-۷. آغاز کلاس‌های فوق لیسانس
۵۰ ۳-۷. اولین و دومین سفر به کانادا
۵۱ ۴-۷. نامه‌نگاری با مینا
۵۱ ۵-۷. ادامه‌ی فوق لیسانس
۵۲ ۶-۷. سفر به کانزاس
۵۲ ۷-۷. سفر به کالیفرنیا
۵۳ ۸-۷. ادامه‌ی درس‌های فوق لیسانس
۵۳ ۹-۷. اتمام فوق لیسانس و سفر به شیکاگو

فصل هشتم / بازگشت به ایران و ازدواج

- ۵۵ ۱-۸. بازگشت به شیراز
۵۵ ۲-۸. شمال و ارومیه و داستان بورسیه
۵۵ ۳-۸. بازگشت به شیراز و آماده شدن برای رفتن به آبادان
۵۶ ۴-۸. مراسم عروسی در آبادان
۵۶ ۵-۸. ماجرای سیلما رکس
۵۷ ۶-۸. آماده شدن برای سفر به آمریکا با مینا

فصل نهم / دوره‌ی دکترای آمریکا

- ۵۹ ۹-۱. دومین سفر به آمریکا
- ۵۹ ۹-۲. سال اول دوره‌ی دکترای کالیفرنیا
- ۶۰ ۹-۳. اخبار انقلاب ایران
- ۶۰ ۹-۴. سفر به شمال کالیفرنیا
- ۶۰ ۹-۵. نیم‌سال دوم سال اول دکترای
- ۶۱ ۹-۶. سفر به مکزیک
- ۶۲ ۹-۷. سفر به هاوایی
- ۶۲ ۹-۸. سال دوم دوره‌ی دکترای
- ۶۳ ۹-۹. بارداری مینا
- ۶۳ ۹-۱۰. تولد صبا
- ۶۴ ۹-۱۱. اخبار جنگ ایران و عراق
- ۶۴ ۹-۱۲. سال سوم دوره‌ی دکترای و رفتن به بخش انسان‌شناسی
- ۶۵ ۹-۱۳. تعویض دانشگاه

فصل دهم / ادامه‌ی دکترای میشیگان

- ۶۷ ۱۰-۱. آغاز دوره‌ی جدید دکترای
- ۶۹ ۱۰-۲. سال دوم دوره‌ی جدید دکترای
- ۷۰ ۱۰-۳. سفر به واشنگتن دی سی
- ۷۱ ۱۰-۴. ادامه‌ی دکترای
- ۷۱ ۱۰-۵. سال سوم دوره‌ی جدید دکترای
- ۷۳ ۱۰-۶. پایان دوره‌ی دکترای
- ۷۳ ۱۰-۷. تصمیم به مراجعت به ایران

فصل یازدهم / استادیاری در دانشگاه شیراز

- ۷۵ ۱۱-۱. استخدام در دانشگاه شیراز
- ۷۶ ۱۱-۲. فوت مادر
- ۷۶ ۱۱-۳. ادامه‌ی تدریس در دانشگاه
- ۷۷ ۱۱-۴. گسترش تحقیقات در دانشگاه شیراز

- ۷۹ ۱۱-۵. استخدام رسمی-آزمایشی
۷۹ ۱۱-۶. تبدیل وضعیت به رسمی-قطعی و رفتن به فرصت مطالعاتی (کانادا)
۸۳ ۱۱-۷. مراجعت به ایران و تقاضای دانش‌یاری

۸۵ فصل دوازدهم / دانش‌یاری در دانشگاه شیراز

- ۸۵ ۱۲-۱. آغاز دانش‌یاری
۸۷ ۱۲-۲. زندگی روزمره
۸۸ ۱۲-۳. فعالیت‌های علمی این دوره
۹۰ ۱۲-۴. سفر به کانادا
۹۲ ۱۲-۵. محقق نمونه
۹۲ ۱۲-۶. پرونده‌ی استادی
۹۲ ۱۲-۷. نویسنده‌ی برجسته‌ی دانشگاه
۹۳ ۱۲-۸. جریان خرید آپارتمان
۹۴ ۱۲-۹. اتاق کار مستقل در دانشگاه
۹۴ ۱۲-۱۰. توسعه‌ی تحصیلات تکمیلی بخش
۹۶ ۱۲-۱۱. محقق برجسته‌ی استان فارس
۹۶ ۱۲-۱۲. سفر به کیش
۹۷ ۱۲-۱۳. سفر به کنیا در شرق آفریقا
۱۰۰ ۱۲-۱۴. سفر به دبی با خانواده‌ی منصور ماهرانی

۱۰۵ فصل سیزدهم / احراز مرتبه‌ی استادی جامعه‌شناسی

- ۱۰۵ ۱۳-۱. تصویب مرتبه‌ی استادی
۱۰۵ ۱۳-۲. عضویت در هیات ممیزه‌ی دانشگاه
۱۰۶ ۱۳-۳. نویسنده‌ی برجسته‌ی جامعه‌شناسی استان
۱۰۹ ۱۳-۴. سفر به مسکو
۱۱۰ ۱۳-۵. کنفرانس شیراز
۱۱۱ ۱۳-۶. نوروز و جمع خانوادگی
۱۱۱ ۱۳-۷. استاد نمونه
۱۱۳ ۱۳-۸. هابرماس در شیراز

- ۱۱۴ ۹-۱۳. صندوق جمعیت و توسعه
- ۱۱۵ ۱۰-۱۳. مسوولیت‌های استادی
- ۱۱۹ ۱۱-۱۳. حمله‌ی آمریکا به عراق
- ۱۱۹ ۱۲-۱۳. کتاب جامعه‌شناسی آبادان
- ۱۲۰ ۱۳-۱۳. خواستگاری برای صبا
- ۱۲۰ ۱۴-۱۳. حفظ محیط زیست
- ۱۲۱ ۱۵-۱۳. فوت پدر
- ۱۲۲ ۱۶-۱۳. عقد صبا
- ۱۲۲ ۱۷-۱۳. ادامه‌ی وظایف استادی
- ۱۲۳ ۱۸-۱۳. سفر کیش
- ۱۲۴ ۱۹-۱۳. دکتر احسان نراقی در شیراز
- ۱۲۵ ۲۰-۱۳. پژوهش‌گر نمونه
- ۱۲۵ ۲۱-۱۳. فوت زن عمو
- ۱۲۶ ۲۲-۱۳. ادامه‌ی وظایف استادی
- ۱۲۹ ۲۳-۱۳. مراسم عروسی قشقایی
- ۱۳۰ ۲۴-۱۳. حاصل تحقیق پیرامون جزیره‌ی کیش
- ۱۳۱ ۲۵-۱۳. سفر مشهد
- ۱۳۱ ۲۶-۱۳. نوروز ۱۳۸۳
- ۱۳۱ ۲۷-۱۳. ادامه‌ی وظایف استادی
- ۱۳۳ ۲۸-۱۳. سفر به دبی و ابوظبی
- ۱۳۴ ۲۹-۱۳. مراسم خنابندان و عروسی صبا و همتا
- ۱۳۴ ۳۰-۱۳. مصاحبه‌ی ارم
- ۱۳۵ ۳۱-۱۳. سفر ژاپن
- ۱۴۰ ۳۲-۱۳. سفر مجدد به دبی و ابوظبی
- ۱۴۰ ۳۳-۱۳. سفر مینا به آمریکا
- ۱۴۱ ۳۴-۱۳. سونامی
- ۱۴۱ ۳۵-۱۳. پایان دهه‌ی دوم اشتغال در دانشگاه شیراز

۱۴۳ فصل چهاردهم / دهه‌ی سوم در دنیای آکادمیک

- ۱۴۳ ۱۴-۱. آغاز دهه‌ی سوم زندگی آکادمیک
- ۱۴۵ ۱۴-۲. سومین سفر به ایالات متحده‌ی آمریکا
- ۱۵۲ ۱۴-۳. ادامه‌ی زندگی در ایران
- ۱۵۸ ۱۴-۴. چهارمین سفر به ایالات متحده‌ی آمریکا
- ۱۶۹ ۱۴-۵. بازگشت به ایران
- ۱۷۴ ۱۴-۶. پنجمین سفر به ایالات متحده‌ی آمریکا
- ۱۷۸ ۱۴-۷. بازگشت به ایران
- ۱۸۲ ۱۴-۸. سفر به آبادان

۱۸۷ فصل پانزدهم / سه سفر به آمریکا

- ۱۸۷ ۱۵-۱. سال ۱۳۸۶
- ۱۹۲ ۱۵-۲. ششمین سفر به ایالات متحده‌ی آمریکا
- ۱۹۸ ۱۵-۳. بازگشت به ایران
- ۲۰۳ ۱۵-۴. سال ۱۳۸۷
- ۲۰۸ ۱۵-۵. سفر به ایالات متحده و کانادا
- ۲۱۳ ۱۵-۶. ادامه‌ی سال ۱۳۸۷ در ایران ♦
- ۲۲۰ ۱۵-۷. سفر لارستان
- ۲۲۱ ۱۵-۸. سال ۱۳۸۸
- ۲۲۴ ۱۵-۹. هشتمین سفر به ایالات متحده‌ی آمریکا
- ۲۳۰ ۱۵-۱۰. بازگشت به وطن

۲۳۹ فصل شانزدهم / آخرین سال‌های حضور در دانشگاه شیراز

- ۲۳۹ ۱۶-۱. سال ۱۳۸۹
- ۲۴۴ ۱۶-۲. سفری دیگر به ایالات متحده‌ی آمریکا
- ۲۵۰ ۱۶-۳. تنها در ایران
- ۲۵۷ ۱۶-۴. روزهای پایانی سال ۱۳۸۹
- ۲۵۹ ۱۶-۵. سال ۱۳۹۰
- ۲۶۱ ۱۶-۶. باز هم سفری به آمریکا

۲۶۶	۷-۱۶. بقیه‌ی سال نود در ایران
۲۷۳	۸-۱۶. سال ۱۳۹۱
۲۷۷	۹-۱۶. تابستان ۱۳۹۱ در آمریکا
۲۸۲	۱۰-۱۶. ادامه‌ی سال ۱۳۹۱ در ایران
۲۸۶	۱۱-۱۶. سال ۱۳۹۲
۲۹۳	۱۲-۱۶. سفری دیگر به آمریکا
۲۹۹	۱۳-۱۶. بازگشت به ایران
۳۰۱	۱۴-۱۶. بازنشستگی و پایان کار تمام‌وقت در دانشگاه شیراز

فصل هفدهم / ویژگی‌های یک استاد جامعه‌شناسی

۳۰۳	۱-۱۷. مقدمه
۳۰۳	۲-۱۷. بعد شخصیتی استاد
۳۰۴	۳-۱۷. بعد آموزشی استاد
۳۰۵	۴-۱۷. بعد پژوهشی استاد
۳۰۹	۵-۱۷. بعد اجتماعی استاد
۳۱۳	۶-۱۷. خودارزیابی یک استاد جامعه‌شناسی
۳۱۶	۷-۱۷. نتیجه‌گیری

فصل هیجدهم / ویژگی‌های یک دانشجوی جامعه‌شناسی

۳۲۷	۱-۱۸. مقدمه
۳۲۷	۲-۱۸. بعد جسمی-روانی دانشجوی
۳۲۸	۳-۱۸. بعد شخصیتی-رفتاری دانشجوی
۳۳۰	۴-۱۸. بعد فراگیری-آموزشی دانشجوی
۳۳۱	۵-۱۸. بعد دانشجویی-پژوهشی دانشجوی
۳۳۴	۶-۱۷. بعد اجتماعی-سیاسی دانشجوی
۳۳۶	۷-۱۸. نتیجه‌گیری

فصل نوزدهم / جامعه‌شناسی از دیدگاه من

۳۴۱	۱-۱۹. مقدمه
۳۴۱	

- ۳۴۲ ۱۹-۲. جامعه‌شناسی چیست؟
 ۳۴۳ ۱۹-۳. مبانی جامعه‌شناسی
 ۳۴۶ ۱۹-۴. نظریه‌های جامعه‌شناختی
 ۳۴۸ ۱۹-۵. روش‌های تحقیق در جامعه‌شناسی
 ۳۵۱ ۱۹-۶. حوزه‌های اصلی جامعه‌شناسی
 ۳۵۷ ۱۹-۷. جامعه‌شناسی ایران
 ۳۷۴ ۱۹-۸. نتیجه‌گیری

۳۷۵ فصل بیستم / دانشگاه شیراز در یک نگاه

- ۳۷۵ ۲۰-۱. مقدمه
 ۳۷۶ ۲۰-۲. تاریخچه‌ی دانشگاه شیراز
 ۳۷۷ ۲۰-۳. ساختار دانشگاه شیراز
 ۳۸۲ ۲۰-۴. مدیریت دانشگاه شیراز
 ۳۸۴ ۲۰-۵. اعضای هیات علمی دانشگاه شیراز
 ۳۸۷ ۲۰-۶. دانشجویان دانشگاه شیراز
 ۳۸۹ ۲۰-۷. آموزش در دانشگاه شیراز
 ۳۹۳ ۲۰-۸. پژوهش در دانشگاه شیراز
 ۳۹۵ ۲۰-۹. فعالیت‌های غیرعلمی در دانشگاه شیراز
 ۳۹۷ ۲۰-۱۰. نتیجه‌گیری

۳۹۹ فصل بیست و یکم / جمع‌بندی

۴۰۳ پیوست ۱ / خلاصه‌ی فعالیت‌های علمی دکتر عبدالعلی لهسانی زاده

۴۲۹ پیوست ۲ / عکس‌ها

۴۸۷ نمایه ۱ / اسامی جامعه‌شناسان، انسان‌شناسان و جمعیت‌شناسان

۴۹۳ نمایه ۲ / نام مکان‌ها